

ZETTEN ZWART

VANDAAG IS DE EERSTE DAG VAN ZETTEN OP WEG NAAR WEG ZETTEN;

DIT IS ONS BEGIN;

WAT DRAAG JIJ BIJ?

Adviesburo Kinderbeschermingskonflikten, Amsterdam
Belangenvereniging Minderjarigen (landelijk)
Hollands Glorie, Potverdorie
Jongeren Advies Centrum, Amsterdam

Inhoud:

Zetten Zwart	pagina 1
Zetten over Zetten	pagina 2
Zetten van Buiten	pagina 5
Zetten van Binnen	pagina 7
Zwak van Zetten	pagina 15
Zetten zat Straffen	pagina 16
Zetten Zat	pagina 20

ZETTEN OVER ZETTEN

DE HELDRINGSTICHTINGEN

Uitgaande van de Vereniging
De Helderingsstichtingen,
Wageningsstraat 93 te Zetten.
Directeur: Mr. M. Meijer.
Telefoon: 08860 - 3838.

heldringstichtingen

tel. 08860-3838 postbus 1 zetten

Behandeling van meisjes v. 18-18
jr. in een, naast meer open, ook
besloten setting.

Naast groepstherapie ook in-
dividuele therapeutische mogelijk-
heden t.w. gaspreektherapie,
bewegingstherapie, creatieve- en
speltherapie, therapeutische
boarderij.

Gericht op ordening d.m.v. pro-
grammering van de leefsituatie.
Aparte observatiegroepen.
Interne arbeidsstraining.
Eigen ZMOK en VBO onderwijs.
Zwangerschap geen contra-
indicatie.

Ook wel relatiegestoorde meisjes.
Pedagogische en/of affectieve
verwaarlozing.
Acting-out geen overwegend
bezwaar.

Weglopen op de duur een bezwaar.
Puberteitscrisis met neurotische en
ontwikkelingspsychopatisch accent.

Het Lingehuis ook psychotische
toestandsbeelden.

Geen dehydras, wel zwakbegaaf-
heid mogelijk.

TYPERING VAN DE GROEPEN* MET DE PAVILJOENSINDELING

HELDRIJINGSTICHTINGEN:

DE ARENHORST: cap. 2 groepen
van 12. Observatie, meisjes van
14-18 jr.

STEENBEEK: cap. 2 groepen van
12. 2 behandelingsgroepen, meisjes
van 14-18 jr. Meer open setting.
Extern werk, intern onderwijs.

DE LEYGRAAF: cap. 2 groepen
van 12. gesloten, leeftijd 14-18 jr.
Duidelijke programmering van de
leefsituatie. School en arbeids-
training in huis. Relatiestoornis
en acting-out gedrag.

TALITHA: cap. van 24, leeftijd
14-18 jr. H-zwakke kinderen.

DE BIETKAMP: cap. 3 groepen van
12. Leeftijd 9-14 jr. Een groep
met hersenbeschadiging. Een groep
praepubers. Een groep observatie.

HET LINGEHUIS: cap. van 12.
Leeftijd 10-18 jr. Psychotische
toestandsbeelden en ernstige
ontwikkelingsstoornissen.

1. Naam inrichting: Helderingsstichtingen Richting: Protestant

Adres: Zetten, Wageningenstr. 21 93. Tfn (08880) 3838*

Uitgeante van de Vereniging De Helderingsstichtingen

Directeur: mr. M. Meljer
Econ. adj. dir.: J. van der Burgh
Belcidspsychiater/zenuwarts:
drs. H. O. Th. Finkensleper
Psychologen: drs. F. de Miranda
drs. E. van der Linden
drs. I. W. de Jongh
Arts: drs. A. v. d. Laman
Orthoped.: dr. W. ter Horst
F. E. J. Gales
J. W. van der Spek
Past. medewerker: J. H. Wijfje
Hoofd Z.M.O.K.-school: A. Arnoldussen

Bestuur:
voorzitter: mev. M. E. de
Beaufort-barenense de Vos
van Steenwijk, Gooijerdijk 28a,
Doorn, t/n
secretaris: C. G. Baron van
Boetzelaar, „Nieuwe Kapel”,
Herveld, t/n (08880) 1475
penningmeester: dr. W. A. C.
Wendelaar, Kerkstraat 363 II,
Amsterdam, t/n (020) 241129.

2. Doel van de inrichting:

- a. Afdeling Orthopedagogiek/Kinderbescherming:
Observatie en behandeling van zeer moeilijk opvoedbare meisjes van 6
jaar af, alsmede ongeschikte moeders en haar babies.
b. Afdeling Ouderwijs:
„De Brouwerij”, Z.M.O.K.-school voor meisjes.

Opgenomen worden:

voogdijpupillen vrije pupillen
gezinsvoogdijpupillen roeringspupillen

De opnamecriteria voor de afdeling Orthopedagogiek/Kinderbescherming
zijn negatief:

- geen oligofrenen.
- geen overheersende manifeste epilepsie.
- geen overheersende actieve psychosen.

Capaciteit: observatie-afdelingen: 39 plaatsen; behandelings-afdelingen: 93
plaatsen en 12 plaatsen in het Lingthuis (voort. erkend A.W.B.Z.).

4. Methodiek:

De indeling van de inrichting is als volgt:

Observatie:

Paviljoen „De Arenhorst”, Wageningenstraat 78, Zetten, Tfn (08880) 3838
(toestel 151).

Hoofd: mej. J. Kremer.

Capaciteit: 24 meisjes van 14 t/m 20 jaar.

Observatie en behandeling:

Paviljoen „De Rietkamp”, Wageningenstraat 72, Zetten, Tfn (08880) 3838
(toestel 135).

Hoofd: J. Toornvliet.

Capaciteit: 36 meisjes van 6 t/m 16 jaar.

Behandeling:

Paviljoen „Het Lingthuis”, Weteringswal 2, Zetten.
Tfn (08880) 3838.

Hoofd: mej. G. J. Mulder.

Capaciteit: 12 meisjes van 9 t/m 20 jaar.

Paviljoen „Steenbeek”, Bethelstraat 30, Zetten.

Tfn (08880) 3836 (toestel 211).

Hoofd: mej. A. J. M. Bink.

Capaciteit: 24 meisjes van 14 t/m 20 jaar.

Paviljoen „Talitha Kumi”, Wageningenstraat 91, Zetten.

Tfn (08880) 3838 (toestel 137).

Hoofd: mej. A. Geerling.

Capaciteit: 24 meisjes van 14 t/m 20 jaar.

Paviljoen „De Leygraf”, K. O. Finkensleperlaan 17, Zetten.

Tfn (08880) 3838 (toestel 241).

Hoofd: G. Schotman.

Capaciteit: 24 meisjes van 14 t/m 20 jaar.

De leerplichtige meisjes bezoeken de lagere school, de Z.M.O.K.-school en de
primaire opleiding van de landbouwbovenschool, welke scholen verder
grotendeels door leerlingen uit Zetten en omgeving worden bezocht. De
oudere meisjes volgen een Zonnestoemcrestus aan de landbouwschool.

Behandelingspakket:

Dagelijkse, huiselijke omgang met anderen in een kleine groep onder leiding
van het paviljoenshoofd en de groepsleiding in zeer nauwe samenwerking met
de wetenschappelijke staf.

Onderwijs:

lager onderwijs, savorbeidsonderwijs, individueel aangepast onderwijs op de
Z.M.O.K.-school, cursuswerk, pastorale zorg, handenarbeid, sport en spel,
volksdansen, muziek, vrijetijdsbesteding, spelweide, sportvelden, zwembad,
filmzaal, bibliotheek, handwerkvoetbalclub, enz., arbeidstherapie vaak ge-
combineerd met part-tijds opleiding, speltherapie, medische begeleiding, psy-
chiatrische begeleiding, psychologische begeleiding, maatschappelijke begelei-
ding.

Verder zijn voor de volgende problemen strategieën "uitgesorteerd":

1. De R.-strategie: het ongewenste gedrag is een reactie op een verandering, vrij plotseling ontstaan na een normale voorgeschiedenis, b.v. sterfgeval, echtsch eiding of verhuizing. Het strategie accent moet overwegend ontwarrend zijn. De kern van de behandeling ligt op de r-lijn (het externe relatie patroon).
2. De I-strategie: het ongewenste gedrag bestaat door gebrek aan een eigen identiteit. Het ontwarrende is primair. De v-lijn biedt de grootste mogelijkheid naar het zoeken van eigen vorm en kunnen.
3. De A-strategie: door een verhuld konfliktueus verleden ontstaat ongewenst gedrag: angst, agressie en ambivalentie overheersen meestal het gedrag.
4. De We-strategie: verwarring heeft geleid tot ongewenst gedrag. Deze meisjes zijn egoïstisch, berekend op uiterlijk effect, presteren weinig, zijn gemakkelijk beïnvloedbaar, zijn weinig belangstellend. Het strategieaccent ligt aan de ordenende zijde.
5. De H- strategie.
6. De Wa-strategie: het ongewenste gedrag is ontstaan uit een verwaarlozende opvoeding (niet affectieve, maar normerings- of pedagogische verwaarlozing). Het ordenende is primair en bestaat uit regulering van het gedrag op zakelijke basis.
7. De O-strategie: organische beschadiging is oorzaak van het ongewenste gedrag. De totale aanpak is ordenend.
8. De D-strategie: het ongewenste gedrag bestaat t.g.v. een constitutionele intellectuele deficiëntie (rand en licht debiele meisjes). Het gedrag is meestal chaotisch, weinig presterend, koppig, agressief, vluchtig, soms zeer uitslaand en delinkwent. Een speciale variant is het V.D.M. syndroom, waarbij de debiliteit niet wordt herkend door het goede uiterlijk en de open verbaliteit. Overschatting is in deze categorie het grootste gevaar. Het strategie accent is ordenend.
9. De P-strategie: het gedrag heeft een psychopathiform karakter, gericht op onmiddellijke behoefte bevrediging, wantrouwend tegenover iedereen die al dan niet vermeende impulsen frustreert. Bindingsarm, normloos, ruziebevorderend. Onder konsekwante druk zijn ze meegaand en ordelijk. Het strategieaccent ligt duidelijk aan de ordenende zijde.

De strategieën geven een beeld van de mogelijkheden tot behandeling.

Ter Horst: "Wie zijn strategieën toont, laat zien welke kinderen hij kan opnemen. Ze zijn verder door hun schematisch karakter goed bruikbaar voor het multidisciplinaire overleg"

Dit is een onderdeel van het voorlichtingsstencil over Zetten, dat Zetten zelf verspreid (tussen haakjes: het gaat over mensen zoals U en wij).

ZETTEN VAN BUITEN

Een aantal vrijwilligers en medewerkers van het Jac Amsterdam bezochten Zetten. De reden van hun bezoek was om antwoord te krijgen op de vraag waarom er zoveel mensen uit Zetten wegliepen/weglopen.

Op hun brief van 12 februari die hier volgt, kregen ze nimmer antwoord.

1. De kindertbescherming komt bij ons over als een complex, een chaos van juridische maatregelen, van voogdijvereningen die bepaald niet optimaal functioneren, van (doos)verwijzende instanties, die de minderjarigen in de inrichtingen plaatsen en waarvan Zetten afhankelijk is. De beide stafleden die wij gesproken hebben merken zelf op dat ze dienen te voldoen aan de "subsidie eisen", dat ze "produktie" moeten leveren en dat dan eerder de kwaliteit in het gedrang komt, omdat het akzent op de kwantiteit ligt. Zij zouden het plaatsings- en subsidiebeleid wel anders willen maar voelen zich machteloos tegenover het logge juridische apparaat dat de Kinderbescherming is. Maar ze laten zich volgens ons er ook door inpakken als zij zeggen dat het "financieel niet haalbaar" is als b.v. de meisjes zelf zouden gaan koken.

2. Toen we in Zetten aankwamen mistte het. We werden op een fraai terrein ontvangen, in een keurig en netjes gebouw rondgeleid en we raakten door de inleiding en de rondleiding ervan doordrongen dat er hard en met overtuiging in Zetten gewerkt wordt. Maar ondanks deze vriendelijke en mooie presentatie bleven we letterlijk en figuurlijk in de mist. We mochten de meisjes zelf niet spreken, de meisjes werden alleen gepresenteerd in de vorm van etiketten, als psychiatrische gevallen, als WIM gevallen, pittige neureten, MBO gevallen (deze laatste waren kinderen met lichte neurologische afwijkingen die niet eens neurologies waren vast te stellen. Het was voor ons verstand goed te begrijpen, maar voor ons, leken en mensen die er direkt ons gevoel tegenover stellen, volstrekt onbegrijpelijk. Het belang van het medies model werd in de toelichting van het paviljoenshoofd duidelijk: "U moet zich goed realiseren dat U er niet van uit moet gaan dat deze meisjes normaal zijn". Hiermee waren dus onze gewoon-menselijke normen en toestanden te zien al hij voorbaat uitgesloten, waren dus onze vragen overbodig, waren wij zelf overbodig. Het paviljoenshoofd: "U mag deze kinderen niet beoordelen zoals U zelf oordeelt vanuit Uw maatstaven over goed en juist voor iemand, over het normaal en abnormaal zijn van iemand". Deze etikettenplakkerij, de behandelingsstrategieën (A-strategie voor affektiefverwaarloosde kinderen, D-strategie voor licht debiele meisjes), de plaatsing op een schaal tussen ordening en ontarring, werkte op ons erg afstandelijk. De "behandeling" kwam op ons over als bevoogdend --"wij weten wat goed voor hen is"-- en onderdrukkend --"de meisjes vragen zelf om de isoleeroel"--, wat het toppunt van konditionering is. Wat dit betreft geeft Zetten hetzelfde beeld als de samenleving die de meisjes nu juist op de een of andere manier in nood brengt. In plaats van dat het kind een harmoniese situatie, ontspoedingskansen aangeboden krijgt, kan leren, kan leren leven, dient het zich aan te passen aan de normen (van bevoogdende ouders, schoolmeesters, ordebewakers) die mede dit meisje in Zetten gebracht hebben. Ondanks de positieve indruk die we kregen van enkele voorbeelden: paardrijles, schriftelijke cursus door leider en kind samen gevolgd, hadden de meesten van ons de indruk dat in Zetten meer wordt afgeleerd dan aangeleerd. De isoleeroel wordt gerechtvaardigd met verhaal dat de meisjes daarin rustig worden en er bovendien zelf om vragen. Het zal best een bevredigend resultaat zijn als men in de "behandeling" ervan uitgaat dat de woede van het meisje moet betijen, dat zij daar "tot zichzelf kan komen". Maar haar gevoelens worden dan wel geblokkeerd en er wordt zodan wel voorkomen dat zij haar gevoelens leert hanteren. Bovendien kan ons inziens iemands gedrag altijd begrepen worden uit wat er nu gebeurt en niet alleen uit het verleden van hem/haar. Een psychiater en/of groeps-

leidster kan vanuit het gedrag van het meisje nu een (therapeutische) ver-
trouwenrelatie met haar opbouwen. Maar de strafmethoden, de isoleercellen, de
sleutels, bevorderen bepaald niet het vertrouwen in haarzelf en in anderen,
ze versterken eerder het wantrouwen. Het meisje zal dan ook altijd tegen de
schenen van de groepsleiders blijven trappen (volgens uw voorbeeld), ze zal
steeds weer in de cel belanden, ze zal wantrouwig blijven en moeilijk van het
etiket "pittig neurose" afkomen.

3. Wat de leef sfeer voor de meisjes binnen Zetten betreft, we hebben de boerde-
rij "de Appel" over het algemeen als goed ervaren en als een erg natuurlijke
omgeving voor de meisjes. De boer (het "psychologisch natuur talent" genoemd)
was bijzonder aardig, inspireerde de meisjes die het er naar hun zin hadden
en liep daar als een levend mens die menselijkheid en warmte uitstraalde,
rond. Door ons bezoek aan de boerderij kwam de woonsituatie in het huis, in
tegenstelling er mee, als veel minder prettig, veel minder natuurlijk over. In
de woonhuizen lag het accent op "ordering", op orde en reginaat, er was een
strak eet- en corveeschema, er hingen lijstjes van dit en van dat. Is die orde
er dan als compensatie voor het gebrek aan warmte? Waarom eigenlijk die enorme
tegenstelling tussen huis en boerderij?

4. De woonsituatie van de bewoners van Zetten, de geïsoleerde ligging ervan,
werd door ons als zeer oprekkend en vervreemdend beleefd. Ook de stafleden
weten en zeggen dat een inrichting en zeker in de provincie, pedagogisch een
onjuiste omgeving is. In de afgelegen positie t.o.v. de plaatsen in Nederland
waar de meisjes vandaan komen kan de inrichting nooit een vervanging zijn
van de eigen leefsituatie in dorp, stad of buurt. Het is de bedoeling van elke
inrichting, ook die van Zetten, de inpassing in de samenleving te bevorderen,
maar dat zal op deze manier nooit gebeuren en het zal dan ook altijd een
onoplosbaar probleem blijven waarover men kan blijven praten. Het is tijdens
ons bezoek niet duidelijk geworden dat er iets werd gedaan het woonmilieu
waar de meisjes uit stammen en dat hen overal in een crisissituatie hebben
doen belanden. Als het meisje hoofdzakelijk individueel, geïsoleerd wordt be-
keken en behandeld, als zij niet wordt gekonfronteerd met de ziekmakende
aspecten van hun omgeving en opvoeding, zich daar niet tegen sterkt door zich
dat goed bewust te worden en ernaar te handelen, zal de situatie wel zo
blijven. En als, ten tweede, die omgeving van opvoeders en ouders zich dat niet
bewust worden zodat zij ernaar handelen, zal het ook wel zo moeilijk blijven
als het nu is. "Zetten" zou beter op haar plaats zijn in de milieus van her-
komst van de meisjes. De integratie met de naaste omgeving van Zetten lukt
ook niet zo best. Die wordt vrijwel onmogelijk gemaakt doordat de omgeving
rond Wageningen en Zetten een nogal weinig tolerante bevolking telt die de
kinderen brandmerkt als "hoeren en sletten" met wie ze niet in de kerk wil
zitten, laat staan dat ze er mee om wil gaan, iets dat de etikettering waaraan
de meisjes toch al onderhevig zijn alleen maar versterkt.

ZETTEN VAN BINNEN

Dan ex-bewoonster schrijft over Zetten. Eerst was ze in de "Hunerberg", hoe het verder ging leest U hier.

"Ik ervaaarde de "Hunerberg" als een hel, werd nog opetanziger dan ik al was en zodoende als moeilijk opvoedbaar bestempeld. Ik moest weg zien te komen, maar wist niet hoe. Ik probeerde het eerst door de hoel kort en klein te slaan en dreigde met zelfmoord en brandstichting. Op een avond kreeg ik weer bonje met de leiding. Ik werd op de cel gegooid en omdat ik zo te keer ging kreeg ik twee spuiten. Ik viel in slaap en de volgende dag werd ik wakker in het Radboud ziekenhuis, op de afdeling jeugd-psychiatrie. Na een week werd ik weer terug gebracht naar de "Hunerberg" en smee daar m'n jatten open. Ik werd weer naar het Radboud ziekenhuis gebracht en dat was het einde van mijn verblijf gedurende 7 a 8 maanden op de "Hunerberg".....

Na weer een dag of vier in het Radboud ziekenhuis gelegen te hebben werd ik bij een psychiater geroepen, genaamd Finkensieper. Hij zei dat hij het niet nodig achtte mij langer in het ziekenhuis te houden, maar dat hij het ook niet goed vond mij terug te sturen naar de "Hunerberg". Hij zei dat hij een andere oplossing voor mij had en dat was in de Helderling stichting te Zetten, daar was hij psychiater en ook onder-directeur. De volgende dag werd ik naar Zetten toe gebracht.

Ik kwam er in een gesloten afdeling waar het beslist niet beter was dan in de Hunerberg. Ik werd er op advies van Finkensieper onder medicijnen gezet. Didipperon, valium, 15, mandarax, moryadon, vasprevax. Er werd nog fanatieker met de cel en de spuit "gewerkt" dan in de Hunerberg. Overdag moesten we allerlei fabriekswerk doen (knoopjes op kaartjes, was-knijpers).

Het zakgeld was afhankelijk van de hoeveelheid werk dat je gedaan had. Als je je netjes gedroeg nog je 2x per week onder begeleiding naar de Zook-school toe die bij de Helderling stichting hoort. Gedroeg je je niet netjes, of was je pas nieuw dan kwam er een leraar naar de groep toe (ook 2x per week). Als je je ongeveer een half jaar erg netjes gedroeg mocht je op de boerderij (op het terrain) de paardenstallen schoon maken. Verder was er een handen-arbeid lokaal waar je een keer per week naar toe mocht (ook als je je netjes gedroeg, als je deed wat zij wilden). Er was ook een zwenbad, speciale uren voor de Helderling-stichting. Wij mochten niet met de dorpskinderen zwemmen. Wij zwommen onder "beoeding", kontakten met de groepsleiding: waardeloos. Alle post werd, net zoals in de Hunerberg, geopend, 10 minuten a een kwartier per week verplicht praten met Finkensieper. Er werden "rapporten" van je bijgehouden. Dat deden ze met punten. Per dag kon je drie punten voor je gedrag, je werk en je "Taak" verdienen. Als je weinig punten had, ging je "achteruit", als je veel punten had, ging je "vooruit". Ik kwam heel vaak in de cel terecht omdat ik niet luisterde naar Finkensieper, en waardoor ik vaak spuiten kreeg. Toen probeerde ik het met horing, in plaats van net zijn. Na een lange tijd werd ik overgeplaatst naar een half-gesloten afdeling.

Als ik het nog een paar maanden vol zou houden en naar ja en amen te knikken had ik kans dat ik misschien huishuis mocht gaan werken. Zo nu en dan schoot ik toch nog uit mijn aief en kwam dus nog vaak gepog in een cel terecht. Maar uiteindelijk kwam het dan toch zover dat ik mocht gaan werken. Ik was blij dat ik die kans kreeg, want als ik het goed speelde kon ik er vandoor gaan.

Na een paar maanden gewerkt te hebben kwam die kans. Ik stapte op de trein naar Utrecht, richting Jac. Daar hielpen ze mij aan een onderduik adres. Ze onderhandelden met mijn kinderrechtster en met dr. Finkensieper. Maar dr. Finkensieper achtte het nodig om mij in Wolfheze te plaatsen, en daarna terugplaatsing naar Zetten.

Als je weet dat Wolfheze een van de strengste psychiatrische inrichtingen van Nederland is, is het ook begrijpelijk dat het Jac daar helemaal niet op hakte. Een tijdelijke plaatsing in Wolfheze was een van de dingen die Finkensieper gebruikte wanneer een pupil zelfs in Zetten niet in toom te houden was !!!!! Uiteindelijk kreeg het Jac toch voor elkaar dat ik niet meer terug hoefde naar Zetten, en op kamers mocht wonen.

Toen ik uiteindelijk toch weer in een internaat werd geplaatst, een vrij internaat, nam ik contact op met een vriendin van mij die nog in Zetten zat. Dat ze dat toelieten verbaast me achteraf nog. Dat meisje heette Ingrid, was 15 jaar en zat al ruim een jaar in Zetten. Ik correspondeerde en telefoneerde geregeld met haar. Haar brieven waren steeds wanhopiger, ze had al een paar keer geprobeerd zelfmoord te plegen en als straf werd ze daarvoor in de cel gestopt. Ze stond zwaar onder de medicijnen en was ten einde raad.

Ik probeerde haar via allerlei instanties daar weg te krijgen, maar wat kon ik tegen Zetten beginnen. Ik werd alleen maar uitgelachen en alles wat ik vertelde was volgens Finkensieper "onzin" en sterk overtreven.

Op een dag balde ik naar Zetten om Ingrid aan de telefoon te krijgen. Er werd mij medegedeeld dat Ingrid was overleden. Hoe, dat werd mij niet verteld.

Later bleek dat ze van een flat in Wageningen, een stadje naast Zetten, was gesprongen. Dat was het trieste einde van een kind dat zgn. door de behandelingsmethode van Zetten geholpen werd.

Vanaf dat moment heb ik geen contact meer gehad met de Haldringsstichting. Daar was dan ook geen enkele reden toe

Hebben de Hinarberg en de Haldring stichting bereikt wat ze wilden?

Nee, ze hebben mij alleen maar opstandiger, agressiever gemaakt met hun "doeltreffende methodes".

Ik sta tegenover ieder mens wantrouwend. Ben een grote zenuwlijer geworden, meer dan ik al was en kan helemaal niet meedraaien met deze maatschappij.

En dat was toch wat ze wilden !!!!!!! ??????????

Alleen zijn kan ik nog niet want dan moet ik aan die rotvervingen denken.

Maar toch kan ik het niet van mij af zetten. Soms heb ik het gevoel dat ik er nog midden in zit. Als ik een paar moeilijke dagen heb, denk ik, had ik maar een paar kalmerende tabletten. Dan word ik natuurlijk woest op mezelf.

Als ik eraan denk dat er op dit moment nog zoveel meisjes in dat onmogelijke huis zitten, word ik ontzettend depressief en ben ik in alle staten.

Dit alles is voor mij een reden waarom ik mij aangesloten heb bij de B.M..

En hoe eerder er iets wordt gedaan aan die onmenselijke toestanden in sommige internaten hoe beter.

Hoi G

Hier 1 . alles goed. Nou hier gaat wel alleen die autocriterre leiding
moesten we per se 1 uur langer gymen.
Ik kan wel janken.
Vooral met me ene spier die niet in orde is. Hallo bedankt voor je brief.
Ik vind het leuk dat ik in de belangstelling ben.
Ik wil alle vragen wel voldoen. Maar hoe kom ik hier zo gauw op weekend.
Er mag waarschijnlijk met pasen en dan ga ik denk ik naar E . Hoewel
ik naar Rotterdam wil. Maar M is er niet.
Ja ik heb eigenlijk allang een plan om weg te lopen maar ik ben bang dat ik
de sociale joerit niet haal. Snap je. Daarom moet ik hier me geest naar
verpesten, door allerlei dreigementen. En ik moet maar zien vol te houden
om in Rotterdam te komen. En dat kan nog van een maand tot 7-8 maanden duren.
Dus het is klote, klote, klote en nog eens klote..
Zondag krijg ik bezoek van een jongen die ik niet mag. Hij komt uit
medelijden en wil ook uit medelijden trouwen, nou dat hoeft niet voor mij.
Het lijkt wel of ze me medicijnen stiekem verhogen.
Ik Ben get yer ya yas out aan het draaien.
Weet je eigenlijk wat dat betekent?
"Wat je uit je broek pakt als je een vrouw een hart wil geven" volgens
Mick Jagger.
Ze waken hier de brieven gelukkig niet open dan kan je wel schrijven wat
je moet vragen.
Nou ik zal jou eens alleen schrijven en T dan moet je maar kijken hoe
m reageerd.
Ze wil ook niet meer terug komen. Nou ze is wel een heel vreemd figuur neem het
me niet kwalijk.
Heb je G gezien doe ook maar de groeten, wat een griezel he?
Ik moet examen doen Boekhouden. Nou ik haal het toch niet. Ik word hier te lui
volgens de leiding (is hun eigen schuld)
Je kan beter in de gevangenis zitten. Van me gitaar les kom ook niets meer.
Als je F zie doe hem de groeten.
Zeg hem niet mijn gedachten over A please????
Ik wil gewoon R ,M en A van me afzetten. Maar ik ga hier steeds meer
piekaren omdat ik opgesloten zit.
Ik luister wel een stuk of 20x achter elkaar naar "Back home" v.d. Golden
Earring.
Me gedachten komen maar op en ik loop maar steeds te staren. Voel me als
een zieke hond. Als het zo langer duurt ga ik geestelijk en lichamelijk kapot.
De ene zegt loop dan weg. De andere blijf hier dan ben je er gauwer uit. Maar
ik ken meisjes die niet weggelopen zijn die langer als een jaar zitten. En
diegene die weglopen zijn eerder weg. B.v. een van 4 maanden en 1 van 1½ week.
Nou hier is geen een ding leuk. Voor een ding dat je niet wist moet je lang
boeten. Stom he,
Nou ga ik eindige.
De groeten aan A en bekenden,
Schrijf je weer!?

De Balle

Interview met meisje L.

Achtergrond en voorgeschiedenis

De vader is Hollander, de moeder afkomstig uit een Oosteuropese land. Toen ze 7 jaar oud was, ging haar moeder terug naar haar geboorteland. Haar vader is toen weer hertrouwd. Dit huwelijk is een grote pijnhoop. Ze wil erg graag haar eigen moeder gaan opzoeken, maar ze heeft geen paspoort en haar vader weigert de hiervoor vanwege haar minderjarigheid noodzakelijke handtekening te geven. Hij is erg driftig en autoritair en zijn handen zitten nogal los.

L. liep 3 jaar geleden weg naar het Vondelpark en kwam in het opvangcentrum Zandpad terecht. Na de vier zomermaanden belde het Zandpad haar ouders op. Dezen wilden haar komen ophalen maar zij weigerde om weer naar huis te gaan. Toen besloot de Kinderrechter dat ze opgesloten moest worden. Bij het bezoek aan de Kinderrechter kreeg ze haar zelf niet te zien. Wel aanwezig waren de heren Gieles (orthopedagoog Zetten) en Finkensieper (psychiater aldaar). Tijdelijk werd ze toen in een opvangtehuis in Velp geplaatst. "Alleenmaal nonnen, erg gesloten, alleen meisjes".

Aankomst in Zetten.

"Meteen toen je binnenkwam was er iemand met een grote bos sleutels en de deur ging achter je dicht!"

Zetten.

Bij elkaar is ze er een jaar geweest. Drie maanden in de Arendshoest, 8 maanden in de Leygraaf.

Ovordag ging ze naar school. Onder begeleiding. Thuis in de inrichting was het theedrinken, eten, afwassen, TV kijken en om 10.30 uur ging het licht uit. Ze werd naar de Leygraaf gestuurd omdat ze onder de dope zat.

Ze liep in totaal twee keer weg. Twee jaar geleden, naar het JAC en vandaar naar Flein 36. Daar flopte ze erg en ze moest terug naar Zetten. In februari 1973 liep ze weer weg naar het Zandpad. Ze woonde 5 maanden in huis bij een medewerker. In die tijd werd ze een keer geïnterviewd in het radioprogramma Dit is het begin.

De Leygraaf belde toen op en trek haar uitspraken in twijfel. Ze had verteld dat je soms 3 keer per week werd platgespoten en in isoleer cellen werd geplaatst. Je werd er gewon gek, je kamer ging op slot, je leefde er in een opgefokte twestaxi. Momenteel slijkt ze nog steeds vallium. Als ze je platspoter zakte je helemaal weg. Sixtis december 1972 heeft ze last van black-outs. Ze is nu van de drugs af. Een vriendje hielp haar daarbij.

Ze probeerden haar in Zetten ook aan het praten te krijgen. Maar ze zei niets. "Ja, dat gaat ze geen donder aan". Ze sprak met Gieles en Finkensieper. Gieles deed heel gek. Alleenmaal psychies. Moelijke termen, telkens terugkomen op een onderwerp. Het gesprek ging niet van haar uit. Je werd bij hen geroepen: "ik wil even met je praten". Ze probeerden je uit te horen.

"Ik denk dat niemand het daar leuk vind". Je kreeg geen tijd om met elkaar te praten. Er kwam gauw leiding bij, als je met zijn tweeën was. Ze waren bang dat je weg zou lopen. Je mocht maar 5 of 10 minuten bij elkaar op de kamer. "Ik praat nu nooit over Zetten, dat is gebeurd. Ik vind het niet leuk om er over te praten, ik denk dat het erg veel tijd en geld kost voor daar iets verandert. Veel leiding ging weg omdat ze het niet zagen zitten. Er was niemand die ik een beetje vertrouwde. Het paardrijden vond ik leuk. Je was er tussen uit. Voor de rest was er niets creatiefs. Wat er was word ik niet leuk. Bijv. handenspellet, daar is altijd leiding bij. Bij het paardrijden niet. Ik had in Zetten een vriendin, die is terug naar haar ouders. Ik mag daar niet komen omdat ik 'een verkeerde invloed' op haar heb."

"In Zetten vergaten ze me wel eens in de cel. Dan zat ik er een paar uur."

Ik heb er ook in moeten slapen (ze waren bang dat ik mijn pols zou dooreenijden). Dat deden we wel eens met een stukje glas om de aandacht te trekken. Finkensieper is een lul. Altijd van die preken." Ze citeert Finkensieper: "Meisje wat zie je er weer slecht uit." Zij: "dat komt door jullie spuiten." Zij was erg bang voor hem. Gieles probeerde haar met tekeningetjes uit te leggen waarom ze daar zat. Deze methode begreep ze niet. "Achteraf zeg je: wat een giller, die kinderlijke manier van die lul. Wij zijn de leiding, jullie de kinderen. Jullie hebben maar te doen wat wij zeggen." Een gesprek met Finkensieper duurde een uur, het leken er wel drie. Het ging er hoofdzakelijk om waarom ze aan de drugs was gegaan en op wat voor manier ze haar wilden helpen. "Nou, ik kan het geen helpen noemen."

Voogdij. Ze heeft 3 voogden versleten. De eerste was een trut. De tweede was een man, van wie ze wegliep toen ze in een cafe in Wageningen zaten en hij ging pissen. De derde voogdes is beter. Ze staat ten minste niet aan de kant van de ouders en de kinderrechter.

Interview met meisje F.

Voorgeschiedenis en achtergronden. Op haar dertiende jaar werden de moeilijkheden thuis zo groot dat ze weg moest. Ze zat eerst enige weken in Welken en vandaar werd ze overgeplaatst naar Zetten. Hier heeft ze ongeveer 1½ jaar gezeten. Via het Jac en Plein 36 is ze vervolgens in een gezamenlijk open tehuis terecht gekomen.

Zetten. Ze kwam eerst in de observatieafdeling. Er werd gesproken over overplaatsing naar een minder streng paviljoen. Dat is niet gebeurd. De verblijfsduur is enkele maanden verlengd, o.a. een keer omdat ze met een ander meisje had gevochten. Zelf zegt ze hiervan dat ze hier beiden schuld aan hadden, maar er werd gezegd dat zij was begonnen en daarom werd ze op de isoleer oel geplaatst.

In het observatie tehuis kwamen alle meisjes onverschillig hun achtergrond, terecht. Kinderen uit tehuizen en pleeggezinnen naast anderen met een 'zwaar' verleden, bijv. prostitutie. Het motto is hier "aanpassing". Een motief om haar steeds weer langer vast te houden was "haar een jaartje ouder te laten worden".

De contacten met de psychiater bestonden uit gesprekken over drugs en de pil. Deze gesprekken waren erg onpersoonlijk. Evenzo was het gesteld met de contacten met de overige personeelsleden. M.b.t. hen sprak zij alleen over het straffensysteem dat zij hanteerden. Er werd veelvuldig gebruik gemaakt van isoleer oel en plaatspuiten, het eerste niet alleen bij gespannen situaties, maar ook bij weigering van werkzaamheden, ruzies, etc.

"Je kijkt trouwens wel uit om snel ruzie te maken. Er komt toch (onaangenaam) gedonder van. Ze lopen je soms achterna met: 'er is iets aan de hand met je, wat is er toch, vertel het eens, toe nou etc.'" Als je iets hebt dan gaat het hun toch niks aan. Ze zeiden dan: 'Je moet maar weer eens met de psychiater praten'. De psychiater fungeert als een soort spuitgast, die bij moeilijkheden direkt gebeld wordt, waarna de man arriveert en de injectie tevoorschijn tovert."

"Van en naar school werd je begeleid, ook bij de boerderij is dat het geval. Meisjes van 18, 19 jaar, sommigen zijn verloofd of verloofd geweest, worden in dit opzicht niet zo behandeld als kinderen van 9 jaar."

"Als je naar huis geweest bent wordt bij terugkomst je hele bagage nageplezen op verboden zaken (bijv. drugs). Dat had je bovendien nodig, het maakte dat je het niet meer zo voelde."

Kinderen van 9 of 10 jaar werden soms op de isoleer gezet. Ze werden dan uit hun eigen paviljoen gehaald om elders waar wel calls waren te worden opgesloten."

E: Niemand van ons had dan ook met de groepsleiding contact. Met niemand verder. In het dorp waar we wel eens boodschappen gingen doen kijkt iedereen je met een schief oog aan: daar heb je die heeren of daar heb je die gelden. En moest ik daar nu zo bekukken worden? Nee, zo snel mogelijk wilde ik daar weg. En dankzij mijn vriend ben ik daar uit die eenzame hoek weggekomen. Die boerderij, och, dat was een varzetje, maar contact had je er slecht, het lag me ook niet zo. De boer viel je eerder lastig dan dat hij iets voor je deed.

Ik geloof eigenlijk wel dat inrichtingen nodig zijn. Zetten was niet zo erg als je je naar geïsoerd hield.

V: Dat is nou zo kullig juist. Je mag niets zelf.

E: Ja, het zou wat vrijer moeten. En verder, och...

V: Nee, het moet opgeblazen worden. Alles liever dan dit. Alternatieven heb ik ook niet zo gauw, maar al die inrichtingen zijn zo onmenselijk, dat, nee, dat mag niet. Het is dat E. zich geïsoerd hield, want bij een kleine vorm van protest zou ze de strafcel weer gekregen hebben of platgespoten zijn of zwaar onder de medicijnen gezet zijn. Die dokters daar, dat is wel het grootste tuig dat er rondloopt. E. is er nu uit, maar die andere meisjes zitten er maar mee. Voor hen is het hardstikke belangrijk wat jullie doen. Ik hoop dat het wat uithaalt.

Interview met meisje B.

Voorgeschiedenis en achtergronden

Ze is afkomstig uit Groningen en zit nu ongeveer 9 maanden in een open jeugdafdeling van een psychiatrische inrichting. Zij was thuis de jongste, een nakomertje en ongewenst. Op 10jarige leeftijd begon ze kleine dingetjes tot grote bedragen weg te nemen op school en thuis. Een onderwijzeres alarmeerde de ouders en ze werd overgeplaatst naar een soort BLO school. Toen was ze 12. Ze ging aan de zwerf en werd geplaatst in een observatie-tent. Ze werd onder toezicht gesteld en ging op 14jarige leeftijd naar Zetten. Daar heeft ze ruim 2 jaar gezeten, vervolgens ging ze naar de Meneberg in Nijmegen. Hierna woonde ze een tijdje in Amsterdam en kwam op Plein 36 terecht. Hier zat ze enkele maanden en ze is toen via Plein naar Rekken gegaan. Na driekwart jaar liep ze uit Rekken weg, naar Hengelo, waar ze enkele maanden in een opvanghuis en een pleeggezin doorbracht. Toen is ze naar Amsterdam gegaan, en daar aan de drugs. Ze leefde toen helemaal aan de rand. Haar gezinsvoogdes heeft toen gezegd dat ze in de psychiatrische inrichting terecht kwam. In afwachting daarvan ging ze naar Zetten,....

Aankomst Zetten.

Zodra ze daar aankam kreeg ze een grondig onderzoek van dhr. psychiater Finkensleper. Eerst wat testjes en zo, toen het lichamelijk onderzoek. Zij moest zich uitkleden en op het moment dat ze helemaal bloot voor hem stond, vroeg hij haar hoeveel ze gesukt had en of en hoe vaak zij zichzelf bevredigde. Hij stelde vast dat zij seksuele problemen had en hij zou haar daarvoor behandelen. Zij vond dat zij geen seksuele problemen had, maar dat deed niet ter zake.

Zetten.

Ze begonnen daar met 8x25 mg. Largactil. Tweemaal per week kreeg ze een gesprek met dhr. Finkensleper waar seksualiteit de hoofdmoot vormde. Ze moest van haar zelfbevrediging afgeholpen worden. Toen Finkensleper tijdens een gesprek even weg moest, kreeg ze een Zweeds voorlichtingsboekje in haar handen gedrukt; bij zijn terugkomst moest ze zichzelf op de divan bevredigen, dan zou ze er wel van afkomen. Finkensleper deed dit ook bij andere meisjes. De behandeling van de seksualiteit strekte

zich uit tot het teedekken bij het slapengaan door de heer Toornvliet. Op een avond zei hij dat masseren erg goed was voor het slapengaan. Natuurlijk staat iemand die snakt naar een beetje liefde daar wel voor open. Toornvliet bleef zijn avondlijke bezoeken afleggen, totdat jaloezie andere meisjes uit de groep ertoe bracht het in de groep te brengen: Toornvliet ontkende en staakte zijn bezoeken.

De isoleercel was een varkenskot. Er was geen bel aanwezig en als er iets was moest je met je voet op de vloer stampen. En dan maar hopen dat iemand je horen zou. Er was 's nachts soms zelfs geen leiding aanwezig. Het ergste vond B. nog dat wanneer je in de isoleercel zat je geen contact met de buitenwereld kon krijgen en niemand kon vertellen wat er met haar gebeurde.

Nu ze in de open psychiatrische inrichting zit is de vrijheid die ze daar heeft heel bedreigend en soms verlangt ze terug naar de orde en de regelmaat van Zetten en Rekken. Ze is er trots op dat dat het in geen van beide inrichtingen gelukt is om haar verzet te breken. Maar er zijn er genoeg die er volkomen platgeslagen uitkomen.

ZWAK VAN ZETTEN

VRAAG AAN ZETTEN:

De belangenvereniging Minderjarigen (B.M.) is op dit moment bezig gegevens te verzamelen omtrent het gebruik van dwangmaatregelen in de k.b. tehuizen. Met name gegevens over het gebruik van isoleercellen, time-outs, onrustbanden, dwangbuizen, platspuiten, koude douches, en het geven van kalmerende geneesmiddelen.

Hierover wil de B.M. een rapport uitbrengen om d.m.v. publiciteit en gerichte acties een uitgebreide discussie op gang te brengen bij de bevolking en in het bijzonder binnen de kinderbescherming.

Deze wens is ontstaan, aangezien de B.M. steeds meer gekonfronteerd wordt met situaties, waarin bovengenoemde dwangmaatregelen gemeengoed zijn of zijn geweest.

ANTWOORD VAN ZETTEN:

Betreffende uw schrijven d.d. 19-2-1974.

Betreffende repressieve maatregelen in de kinderbeschermingstehuizen.

Het daarbetroffende schrijven heb ik onder ^{de} medewerkers verspreid en om reactie gevraagd. Daarop heb ik echter geen enkele reactie ontvangen.

Wij zijn bereid met uw vereniging in discussie te gaan over behandelingsmaatregelen en de uitgangspunten die hierbij een rol spelen.

Mijn voorstel is dat wij gezamenlijk contact opnemen met de redactie van "SJOW" en informeren of er in dat blad in een reeks van nummers ruimte gemaakt kan worden.

Het lijkt mij, dat er op deze wijze inzicht gegeven kan worden aan werkers binnen de kinderbescherming over mogelijke methoden.

In de loop van deze schriftelijke discussie zouden wij dan ook kwantitatieve gegevens kunnen publiceren over de door u aangehaalde maatregelen.

Gaarne telefonisch contact.

Namens de Helppingstichtingen,

H.O. Th. Fiskamp, *voorzitter*
voorzitter

ZETTEN ZAT STRAFFEN

Dat er in Zetten zat gestraft wordt is ons nog duidelijker geworden uit het hierna volgend materiaal.

In het algemeen worden de volgende straffen toegepast:

- naar kamer gestuurd werden
- vroeg naar bed
- deur op slot
- isoleer cel
- ergens anders eten
- pennen breken, opstel schrijven, muziek oefenen, etc.
- afdrogen, afwassen
- wasknijpers maken
- gedurende een bepaalde periode iets niet mogen
- dingen afpakken.

Met deze aanleidingen:

- dwars en ongezeglijk t.o.v. de leiding
- weglopen
- pesten, slaan, bemoeien met elkaar
- bij een ander op de kamer zitten
- te laat komen
- slechte tafelmanieren
- telefoneren
- vleeken
- dingen kapot smijten.

Kijken we alleen naar de martelingen (isoleer cel, koude douche, onrustband en plat spuiten) dan spreken de gegevens voor zichzelf.....

Deze gegevens vormen de inhoud van een toevallig gevonden, slordig geschreven schriftje.

Een belangrijk deel van de isoleer cel, koude douche, plat spuit en onrustband praktijken wordt niet opgetekend en voor zover wel opgetekend verborgen gehouden, zodat een beetje behoorlijk statisties onderzoek niet mogelijk is gebleken.

In de overdrachtschriften staan als redenen opgegeven waarom de maatregelen genomen worden:

- wil niet werken
- weglopen
- niet mee willen doen aan groepsactiviteiten
- geen medicijnen in willen nemen
- in de war zijn
- meer in het algemeen: dwars en ongezeglijk zijn.

De maatregelen worden genomen door groepsleiders, in een negatief emotioneel geladen sfeer t.o.v. de pupillen, waar termen gebezigd worden als:

"manipuleert", "dit stond de dame niet aan", "...waarop ze van mij naar de cel kon vertrekken", "niet lastig", "ze pest lekker de anderen", "gaat goed, niet vervelend geweest", "Mientje is vanochtend erg aardig geweest, zij luisterde goed naar de leiding", "dir. X gebeld toen zij ze aan het balkon was", "geen moeilijkheden, zij nam de medicijnen gewillig in".

MEISJE A, 20 jaar heeft de volgende martelingen ondergaan:

- 26 jan. '73 heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
31 jan. heeft zij gedurende vier uur in de isoleer cel gezeten
2 febr. zat zij weer in de isoleer, tijdsduur onbekend
8 febr. heeft zij gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
12 febr. heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
13 febr. heeft zij gedurende 8 uur in de isoleer cel gezeten
15 febr. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
16 febr. heeft zij gedurende 4 uur in de isoleer cel gezeten
20 febr. heeft zij gedurende 4 uur in de isoleer cel gezeten
21 febr. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
4 april heeft zij gedurende 7 uur in de isoleer cel gezeten
6 april heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
7 april heeft zij 30 minuten in de isoleer cel gezeten
9 april heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens 1 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens 30 min. in de isoleer cel gezeten
10 april heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
11 april heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens 1½ uur in de isoleer cel gezeten
12 april heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
dezelfde dag heeft zij nog eens 1 uur in de isoleer cel gezeten
13 april heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
15 april heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag nog eens 45 minuten
16 april heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
18 april heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
20 april heeft zij gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
1 mei (dag van de arbeid) heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
5 mei (bevrijdingsdag) heeft zij gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
7 mei heeft zij gedurende 3 uur in de isoleer cel gezeten
8 mei heeft zij gedurende 4 uur in de isoleer cel gezeten
9 mei heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens 30 min. in de isoleer cel gezeten
14 mei heeft zij gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
17 mei heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
22 mei heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
26 mei heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
28 mei heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
29 mei heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
30 mei heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
6 juni heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag nog eens 1 uur
7 juli is zij platgespoten
9 juli heeft zij gedurende 12 uur in de isoleer cel gezeten
11 juli heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
12 juli heeft zij gedurende 4 uur in de isoleer cel gezeten
14 juli heeft zij gedurende 3 uur in de isoleer cel gezeten
30 juli heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
3 aug. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
27 aug. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
20 sept. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
23 sept. heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
25 sept. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend.

MEISJE B, 16 jaar heeft de volgende martelingen ondergaan:

- 23 juli '73 heeft zij gedurende 10 minuten in de isoleer cel gezeten
- 24 juli heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens 15 min. in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens 15 min. in de isoleer cel gezeten
- 2 aug. heeft zij gedurende 4 uur in de isoleer cel gezeten
- 3 aug. heeft zij gedurende 30 minuten in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij nog eens gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
- 30 aug. heeft zij gedurende 1 nacht in de isoleer cel gezeten
- 6 sept. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 12 sept. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
dezelfde dag heeft zij nog eens in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
dezelfde dag heeft zij 2 maal een koude douche gehad
- 13 sept. heeft zij gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
- 14 sept. heeft zij gedurende 1 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij 3 maal een koude douche gehad
- 17 sept. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
dezelfde dag heeft zij nog eens in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 19 sept. heeft zij gedurende onbekende tijd in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij 2 maal een koude douche gehad
- 21 sept. heeft zij gedurende 3 uur in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij een koude douche gehad
- 22 sept. heeft zij 2 maal een koude douche gehad
- 25 sept. heeft zij gedurende 8 uur in de isoleer cel gezeten
- 26 sept. heeft zij gedurende 1 1/2 etmaal in de isoleer cel gezeten
- 27 sept. is zij plat gespoten
- 28 sept. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 29 sept. heeft zij gedurende 1 etmaal in de isoleer cel gezeten
- 30 sept. heeft zij gedurende 2 uur in de isoleer cel gezeten
- 2 okt. heeft zij gedurende 1 nacht in de isoleer cel gezeten
- 3 okt. heeft zij gedurende 1 etmaal in de isoleer cel gezeten
- 4 okt. heeft zij een halve dag in de isoleer cel gezeten
- 9 okt. heeft zij gedurende 1 nacht in de isoleer cel gezeten
- 10 okt. heeft zij een hele dag in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag is zij plat gespoten
- 11 okt. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 14 okt. heeft zij gedurende 45 minuten in de isoleer cel gezeten
- 16 okt. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
dezelfde dag (het houdt niet op) heeft zij weer in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 18 okt. heeft zij gedurende 1 nacht in de isoleer cel gezeten
- 19 okt. heeft zij gedurende een halve dag in de isoleer cel gezeten
dezelfde dag heeft zij gedurende 1 nacht in de isoleer cel gezeten
- 22 okt. heeft zij de nacht in de isoleer cel doorgebracht
- 23 okt. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 10 nov. heeft zij in de isoleer cel gezeten, tijdsduur onbekend
- 18 nov. heeft zij de nacht in de isoleer cel doorgebracht
- 19 nov. heeft zij gedurende 1 etmaal in de isoleer cel gezeten
- 19 dec. is zij niet meer...

MEISJE C, 18 jaar heeft de volgende martelingen ondergaan:

- 13 okt. '73 en 14 okt. (dus 2 dagen) heeft zij 48 uur achtereen in de isoleer cel gezeten
- 6 nov. heeft zij gedurende 12 uur in de isoleer cel gezeten
- 7 nov. heeft zij gedurende 12 uur in de isoleer cel gezeten
- 12 nov. heeft zij gedurende 12 uur in de isoleer cel gezeten
- 23, 24 en 25 nov. heeft zij gedurende ongeveer 60 uur achtereen in de isoleer cel gezeten
- 10, 11 en 12 dec. heeft zij ongeveer 50 uur achtereen in de isoleer cel gezeten
- 14 dec. heeft zij gedurende 12 uur in de isoleer cel gezeten
- 18 dec. heeft zij de nacht in de isoleer cel doorgebracht
- 20 dec. heeft zij circa 24 uur in de isoleer cel gezeten
- 3 jan. '74 heeft zij een nacht in de isoleer cel doorgebracht
- 5 jan. heeft zij ongeveer 48 uur achtereen in de isoleer cel gezeten
- 9 jan. heeft zij de nacht in de isoleer cel doorgebracht

MEISJE D, 17 jaar heeft de volgende martelingen ondergaan:

- 14, 15, 16 en 17 nov. '73 heeft zij ongeveer 90 uur achtereen in de isoleer cel gezeten.

MEISJE E, 17 jaar heeft de volgende martelingen ondergaan:

- 26, 27, 28, 29, 30 nov., 1, 2 en 3 dec. '73, te weten 8 volle dagen heeft zij in een orrustband in de isoleer cel gezeten. Op 18 dec. '73 is zij plat gespoten en opnieuw in een orrustband gebonden.

ZETTEN ZAT

Ja we weten het, We zijn subjectief, Niet onpartijdig dus.
We kiezen de kant van de bewoonsters, omdat we vinden dat ze het recht hebben
om op hun eigen manier vorm te geven aan hun leven. En omdat dat in Zetten sys-
tematisch wordt onderdrukt.

Gelukkig staan de feiten vast, Zoals een deel van ons bij een excursie
bleek doet de leiding geen pogingen om die te ontkennen.
Wel probeert men de aanpassing en onderdrukking te motiveren.
Wetenschap heet dat, "orthopedagogie" en "psychiatrie".

Zetten is een kwaliteitskenmerk waar je trots op kunt zijn. Je bent "lastig"
In Amsterdam weten ze wat dat betekent: de gewone mensen zijn er trots
op, maar de autoriteiten noemen je onaangepast en slaan je verrot.
Zo is het ook in Zetten.

WIJ ZIJN ZETTEN ZAT.

De strijd voor een menselijke behandeling is nauwelijks begonnen.
Die strijd leidt alleen tot succes als bewoonsters zich verenigen en
steun krijgen van de buitenwereld. Voor die steun willen wij ons inZetten.

DIT IS ONS BEGIN.
WAT DRAAG JIJ BIJ?

Adviesburo Kinderbeschermingsconflicten
Wijkcentrum "d'oude stadt"
St. Olofspoort 4
Amsterdam, tel. 020-239341

Belangenvereniging Minderjarigen
Malakkastraat 79
Den Haag tel. 070-600436

Hollands Glorie, Potverdorie
p/a Jac, Amsterdam

Jongeren Advies Centrum
Amstel 30
Amsterdam tel. 020-242949